

25. apríl 2025

Umsögn um áform um frumvarp til laga um breytingu á lögum um áhafnir skipa

Í Samráðsgátt stjórnvalda birtust 11. apríl sl. áform um frumvarp til laga um breytingu á lögum um áhafnir skipa nr. 82/2022. Með frumvarpinu um breytingu á lögum um áhafnir skipa nr. 82/2022 er ætlunin að bregðast við vanda Slysavarnafélagsins Landsbjargar við mönnum nýrra björgunarskipa. Samtök ferðaþjónustunnar–SAF hafa farið yfir áformin og vilja koma eftirfarandi ábendingum á framfæri.

Mikilvægt að endurskoða vélstjórnarréttindi í samræmi við tækniþróun og orkuskipti

Þróun vélbúnaðar um borð í skipum er á hraðri siglingu eins og á við um önnur samgöngutæki s.s. bíla og flugvélar. Útgerðir eru margar hverjar að undirbúa orkuskipti með því að skipta út eldri vélum fyrir tvinnvélar (e. hybrid). Þetta er jákvæð þróun sem stuðlar að minni kolefnislosun og dregur úr heildarkolefnisspori Íslands.

Það sem hins vegar aftrar fyrirtækjum að fara í þessa vegferð eru kröfur um menntun vélstjóra um borð í þeim skipum sem skipta yfir í tvinnvélar. Ástæðan er að reglur gera ráð fyrir að réttindi miðist við samanlagt afl út í skrúfu og þegar raf afl og hefðbundið vélar afl er lagt saman verður reiknaða aflið mjög mikið. Heildarafl mun hins vegar aldrei vera nýtt saman í stuttum útsýnis og skoðunarferðum nálægt landi. Hefðbundið vélar afl verður nýtt til að koma skipum á áfangastað og raf afl verður nýtt við áfangastaðinn.

Samtökin óska eftir að við gerð frumvarps um breytingu á lögum um áhafnir skipa verði tekið tillit til þróunar vélbúnaðar og nýtingu vélarafis með hvata til orkuskipta að leiðarljósi. SAF telja eðlilegast að vélstórar á skipum búnum tvinnvélum í stuttum útsýnis- og skoðunarferðum verði með réttindi sem mótsvara afli eldsneytisvélarinnar. Samtökin eru reiðubúin að taka þátt í slíkri vinnu með miðlun þekkingar.

Samtökin óska einnig eftir að við gerð frumvarpsins verði farið í breytingu sem veitir úterðum skipa með tvær aðskildar vélar í tveim aðskildum vélarúmum heimild til að vera með vélstjóra með réttindi á þá vél sem er með meira afl í stað samanlags afis beggja véla. Skip í útsýnis- og skoðunarferðum nota aldrei allt tiltækt afl beggja véla. Samtökin eru einnig reiðubúin að taka þátt í slíkri vinnu með miðlun þekkingar.

Samtökin áskilja sér rétt að koma með frekari ábendingar á síðari stigum.

Virðingarfyllst
F.h. Samtaka ferðaþjónustunnar

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Baldur Sigmundsson'.

Baldur Sigmundsson, lögfræðingur

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Gunnar Valur Sveinsson'.

Gunnar Valur Sveinsson, verkefnastjóri